

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általalok katholikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhöz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Egy kis leleplezés.

Ha az ember a mostani kormány-pártot tekinti, ha azt a sok zöngeményt hallja, a mik a miniszter elnök ur magasztalására elhangzanak, azt hihetné, hogy ott az emberek usznak a boldogságban. Mintha oltírképer látna az ember közöttük, a melyre a liberalizmusnak a képe van festve, előtte a próféta Széll Kálmán, a ki folyvást tömjént éget, körülötte a fodorított haju és kopasz miniszterek asz-szisztálnak s mellettük nyüzög a mameluk-tábor térdeplő hada s kórusban éneklí: Egy üdvözít, a liberalizmus s annak pró-fétája Széll Kálmán. A keleti orru, kevésbé egyenes lábú had pedig fonográfként áll mellettük, hogy az emelygős dicséretekkel a gyenge szívű és gyenge elméjű emberi-éget elbódítsa s tuharsogjon mindent, a mi nem a nagy koncertbe vág.

Mondom, az avatatlan így vélekednék, ha időnkint föl nem lebbenne a fátyol s nem azt mutatná, hogy ezek a újkori bálványimádók nem különbek a régieknél. A római pogány papokról vagyon meg-irva, hogy hókusz-pókuszaiokkal, a mely-eket bálványisteneik előtt elkeményítettak, semmi egyebet nem akartak, mint hogy az együgyű nép szeméire hályogot vonjanak, hogy az ő könnyen szerzett olcsó kenyé-

rüket, a kényelmes semmittevést, minél nyugodtabban tovább élvezhessék, maguk közt azonbau összevigyorogtak s kigun-yolták az ostoba tömeget, a mely a bál-ványok előtt térdet hajt.

Beszélhet bárki a szabadélvű párt elvi hűségéről, beszélhet magasztos lelkesedé-séről, az eszünk csodálatos vonzó erejéről, a tapasztalatok mind erősebben arról győ-znek meg bennünket, hogy az egész nem egyelő mint misztifikáció, világszálás, ott állnak bálványoltárai előtt, égetik a töm-jént, de csak azért, mert érte kenyér jár, mert hasznos a hatalom melegen állni sítké-rezni, másokon utalkodni. Ott tolakodnak egyik a másik hátán, taszigálják egymást, kiütik a kenyeret egymás kezéből, a há-tulsók agyarkodnak az elsőkre, feketé gyü-lölségtől égneek, mert ők még hiába tartják a tenyereiket

Miért gyűlölik, miért szeretnék bele-fojtani a besugók Hegedűs minisztert egy kanál vízbe, azt a Hegedűst, a ki talán legszorgalmasabb, legtevékenyebb vala-mennyi társa között? Talán kevesebbet juttatott a konczból, hátrább tolta az éhe-sebbjét, a telhetetlenébbjét.

Beszélhetnek nekünk a liberalizmus vonzó erejéről. Ha látjuk, ha tapasztaljuk, hogy nemes eszmékért lelkesednek s nem azért, mert a létérdek, a kenyérkérdés köti

őket össze egymáshoz, akkor hinni fogunk. Azok a liberális lovagok hivei voltak Deák Ferencznek, szolgálai lettek Báuffynak s most kezét nyalják Széll Kálmánnak. Pedig mekkora a különbség a három ve-zér között és a hívők között hány van, a ki mind a háromnak alázatosan szolgál. Bátran elhisszük és állítjuk ezek után, ha bármily kormány formára gyuródnék át a mostani hatalom, a hivek legnagyobb része utána kullogna. Eleinte talán morgolódnának, teszkelődnének, de aztán belelének magukat, akár a hal, ha a folyóból a tó vízébe dobják.

Mily neuesen emelkedik ki ezek mellett a néppárt ideális szereplése. Elöt-tük a kereszt, a meggyalázott, a bemoes-kolt kereszt, a melyet újra fényesre mosni kötelességüknek ismerik. Embertársaink iránt igazságosnak, méltányosnak, lojálisnak kell lennünk, a jogot, az igazságot védel-meznünk kell, nem egyébert, csak azért, mert jog és igazság az.

Rakovszky István előtt meghajtotta a miniszter zászlaját. El kellett ismernie, hogy a néppárt, a mely ellen pedig, mint hosszú idő óta tapasztaljuk, minden szabad volt, az a néppárt nem azért harcol, mert ellenzék, hanem azért, mert a küzdelemre, annak a rossz kizsákmányoló rendszernek a megdöntésére a hazának szüksége van.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Nagy időkből.

Irtá: **Minimus.**

II. A szökevény.

Nagy volt a jót... iak öröme. A csete-páté a majorban nemcsak csatazajjal, hanem rémülettel is betöltötte ugyan a városkát, úgy, hogy Torday kapitány visszatérő diadalmas csapatának már százával mentek elibe, a kik nek az ijedség leghamarabb kitörölte az álmat a szeméből. Hanem lett másnap vigasság.

Legnagyobb lehetett az öröm a plebánián, hogy a merész kísérlet aránylag szerencsésen sikerült. Előtte való nap este a társaság vidám hargulata még fokozódott a káplán távozta után. Beszélgetésük messze belenyullott az éjszakában. Majd szót váltak s a plebánosnak eszébe jutott a káplán. Kereste, nem találta sehol. A legnagyobb aggodalommal járt fel s alá, latolgatva a vérszes időkbén az eshetősége-ket, mikor a kapitány rohant át a kérdéssel, megjött-e már a káplán? Neki ugyanis felesége mindent elmondott félelmében, a mit tudott.

A következményeket ismerjük. A hős-tettnek hamar híre szaladt; a jámbor polgárok

ki nem fogytak a fiatal ember dicséretiből, ápolására pedig mindentéle gyöngéd kezek ajánkoztak.

Csak Tordayné sirt. Sirt, azzal az ideges, bántó zokogással, mely talán már édes testvére a téboly kaczagásának. A kapitány nehéz szívvel érte meg az elindulás reggelét. Néhány hét óta a szellőtől is óvnia kellett feleségét; — minden órában várta a hirt, mely őt boldog apának jelenti. S most, az utolsó napok izgalmi nagyon megrongálták a nőnek ilyenkor különben is roskatag idegzetét. Tudós képű asszonyok járkáltak a házba s biztatták a kapitányt, hogy talán szerencsésen kiállja az utazás veszedelmét.

Mint valami kis gyermek, úgy ragaszkodott ugyanis óhajához, hogy elmeheessen Gönyőre, a csöndes kis falusi házba. Az öreg asszonynek is régi, kedves terve volt ez; már készen állott az udvaron a nagy echós szekér, csak bele kellett ültetni a beteget és elhajtani vele a szebb és nyugalmasabb tájék felé innen a hadi mozgalmak színhelyéről.

A kapitány bucsuzott, neki mennie kellett, nem utazhatott velük az új házba. Édes anyja kísérte ki lováig. — „Ha nem lesztek még igen messze, — ülelte át az öreg asszony a fiát, —

a nagy örömet is, meg a nagy bajt is tudatom veled.“

— Tompa dörgés elhaló moraja mászta meg a szomszéd hegyeket. Mi az? Tisztító dör-düléssel ordított fel ismét a levegő, aztán egy-folytában ömlött az a zúgó hangtömeg, melyen az ágyuk szoktak társalogni. Győr halalos ítéletét dörmögtek.

Összekulcsolt kezekkel állott az özvegy a kapuban. — „Nagyasszony ótalazzon, — suttogta a porba öltözött csapat után. — Olyan nehéz lett egyszerre a szive táján, valami bal-sejtelem telepedett oda; még az imádság se tudta megnyugtítani.

Valamivel később, hogy ők is elutaztak, száguldó csapatok rohantak a kis város utczáin, sebesen gördültek a nehézkes ágyuk, közben fényes ruhájú tiszték lovagoltak s mire a nép ámulatból felocsudott, hemzsegett a környék a katonaságtól.

Görgey érkezett meg Pestről, égő harag-gal a szívében. Jó szándékait félreismerik, had-műveleteit bazarálással gyanúsítják. A sze-rencsétlen nagyarányú ügy már akkor a végkifej-lődés jeleit mutatta.

Három szakaszban a nyolczadik hadtest a Dunántul, a sereg zöme a Vágvonalon vesz-

Aruház a „Kék Csillaghoz“ Nador-utczá.

* OLCSÓ SZABOTT ÁRAK, AZONNALI FIZETÉSNEEL 5% ENGEDMÉNY. *

Mai lapunk 8 oldal.

Ritka alkalmi vétel!

a Hubert csőtűmeg áru helyiségünkben gyári áron 2222 utul adatnak el 222

Kitűnő mosó mtr. 14-k Franc. delaine mtr. 35' kr

Nem jelszavakért küzdünk, hanem meggyőződésből, nem lármát akarunk, hanem a haza javát, ezért szenvedtünk eddig s szenvedünk még tovább is; addig, míg becsületes eszméinknek magva kihajt és édes hazánk javára gyümölcsöt terem.

Meg vagyunk győződve arról is, hogy az az összezerőszakolt, összegabalyodott többség szét fog omlani, benne van már a szű, mely örli, mert a bálványok soha nem lehetnek örökéletűek, ledőlnek, építhetnek helyettük újakat, de a keresztény eszmék tényét, annak igazságát sem elérni, sem megközelíteni egyik sem fogja soha.

Ünnepély.

Erzsébet királyné emlékére emelendő örök imádás templom javára f. hó 28-án egyházi jellegű ünnepély tartatott a cisztercita rend főgymnasiumának diszternében, mely nagyszámú s distingváltság közönséggel színezve megtelt.

Városunk intelligens közönsége nemcsak az ünnepély iránti érdeklődésből jelent meg oly szép számban, hanem azért is, hogy boldogult királynénk iránt tartozó kegyeletadóját rója le, minthogy a befolyt jövedelem az örökimádás templomi alap gyarapítására fordíttatik.

Az ünnepély Kéry Ferenc székesegyházi karkáplán megnyitó beszédével vette kezdetét, melyben a szónok ékes s lelkes szavakban fejtette ki azon czélt, melyet az örök imádás templom-bizottság egy remek kivitelű templom felépítésével maga elé tűzött. Ezt követte Kéler Bélának „Templom szentelés“ című ünnepi nyitánya, melyet az V. konvéderületi zenekar karmesterének Frycz Richardnak szakavatott vezetése mellett adott elő, a nála már megszokott precizitással. A nyitánynak régi magyar dalokból vett melabus [motivumai a közönséget valóban elragadták. S míg e mű a melódiák egyszerűségével hatott a szívekre, addig a híres olasz zeneköltőnek, a „sevillai borbély“ szerzőjének Rossininak „Stabat mater“ oratoriuma hatalmas, impozáns accordjai s mes-

tegett. Győrött Pöltenberg tartózkodott, néhány ezer emberrel, a Rába mentén Kmetty és Lipthay egy-egy dandár élén. A felső részről Haynau közeledett hatvanezer emberrel Győr kivására.

A helyzet válságos volt, Görgei Tatán hadállásba vonta össze magát s értesülve a hadi tudósító utján Győr veszedelméről, Kmettyt meg Lipthayt a szorongatott város segélyére rendelte. Minden hiába!

Az osztrákokat nem sikerült feltartóztatni a Rába mentén, s mikor a veszedelem növekedtével Görgey maga is elindult Lipthayhoz, megtudta, hogy már hátrálóban van Szabadhegy felé. Győr sorsa eldőlt, az ellenség bevonult a sáncokba. A magyarok visszavonulása Gönyőnek történt, maga Görgey fődözte a lovasság legnagyobb részével.

Közel, távol csend. A tábortelep széles csatálózatban nyulok el az egyik kis faluból kifelé, honnét a vezér váltott vonalakkal tervezte a továbbjutást.

Lassan bealkonyodik, kékes homály ül a halkán forrongó embertömegre. Valami véressel álmód, mogorva düh fészkelte be magát a s szívekre. Győr elesett, — a magyar seregek szétszórva menekülnek északra.

Egy-egy csoport fégyvertelen, véres alak közelíti meg a lánczot, s ha bele nem olvad, nyugodtabban halad a fedezet mellett. Lövés is hangzik imitt-ammott, az örök riasztanak gyanus alakokat. Nekik kell legjobban vigyázniok, hogy valami ellenség óvatlanul ne közelítsen.

teri hangszerelése által nagy hatással volt a közönségre, mely a minden tekintetben megfelelő szép előadást bő tapsokkal jutalmazta.

Mayer Károly apátkanonok értekezése, Immanuel (Velünk az Isten) ismét bizóyságot tett e kitünőségünk mély, alapos tudásáról. Elsőbben az Oltárszentségről értekezett, fejtegetve az emberiség örökös sóhajtását az Isten után, melyet az abszolút vallás, a kereszténység töltött be tökéletesen. Ezzel kapcsolatban az egyházi zenéről szözlött, annak követelményeiről s azokról a visszaélésekről, melyek az idők folyásába belecsuszak. Előadása mindvégig alapos és érdekes volt, magán viselte az ihletett felolvasó belső, igaz meggyőződésének bélyegét. Hogy olvasóink megismerhessék a szép felolvasást és mélységeibe belehatolhassanak, egész terjedelmében közölni fogjuk. — Frenetikus hatást ért el Kalocsay Alán orszgygy. képviselő „Örök imádás... örök engesztelés“ című gyönyörű költeménye, a melyet lapunk mai számában már egész terjedelmében közölünk. Rég ismerjük a mi kedvelt egyházi költőnk működését, de ezen költeménye mintha mindent egyesítene Kalocsay Alán nagy tehetségéből.

Kellemes változatosságot adott a műsor-nak a kath. kör jeles énekarának dr. Kneifel Ferenc vezetése mellett előadott 2 ének száma, melynek egyikét „Salvum fac regem“ című 3 szolamu férfikart Roineckertől, a honvéd zenekar kísérte. Ugy ez, valamint Kuntze K. „Üdvözlőgy Mária“ című férfi négyese, az énekes erők kiváló zenei képzettségéről tesz tanúságot s kívánatosá teszi, hogy e dalárda, mely közönségünknek, rövid fenállásának dacára is már több élvezetes percekot nyújtott az eddigi uton haladva magát kiegészítse, erősítse a városban bizonyára nagy számban feltalálható jó hangú egyénekkel, zenei produkcióival városunk gyöngye lábón álló zenei életének némi lendületet adjon. Kívánjuk, hogy a mostanhoz hasonló sikereket minél gyakrabban arasson, s hogy a kath. kör dalárdájának híre és neve a magyarországi dalárversenyeken is mihamarább ismeretessé váljék.

A legelső állás a telep külső oldalán van, ott áll Torday. Kivonultában hamarosan találkozt Görgei seregével. Rögön jelentkezett, elfoglalta helyét ezredében s a láncz szervezésénél őt is, csapatját is fontos helyekre rendelte a vezér, mint pihent embereket. Az éjjelutáni órákban, ha valami zavaró esemény közbe nem jön, meg kell kezdeni a továbbjutást, így rendelkezett Görgei, s az első mozdulatot az őrállományal együtt a kapitányra bízta. Alig volt annyi ideje ennek, hogy anyját tudósíthatta ideérkezéséről. A hadállások rögön tanulmányozása, a vezér ideges, sűrűn egymást követő parancsai minden percét lefoglalták, úgy, hogy alig ért rá utána gondolni, minő veszedelembé sodorhatta esetleg az utazás az ő kedveseit. Menekülni akartak a harci zaj elől s épen a legnagyobb zűrzavarba jutottak. Most végre ismét otthon járhat, legalább gondolatban.

Abban a kis puha, fehér fészkekben, a hol gyermekkorát élte, s a hol a halvány asszony szenved és sóhajt. Ha sóhajt még. Fázósan huzta össze a köpönyegét. Onkénytelenül is derülttebb képekre nézett vissza a tekintete. Mikor az a halvány asszony még édesen kaczagó, csevegő lány volt, az ő tisztá, becsületes férfi szívének tisztább eszménye, melegítő napja. Milyen verőfényes napjai voltak azok az ő ragaszkodó, poétikus lelkének. Mennyi bohóságot, kedves haszontalanságot fecsegték össze naponként. Ugy álmódja, az volt az ő tava. Aztán meg boldog lett, állandóan

Örök imádás... Örök engesztelés.*)

Irta: Kalocsay Alán.

Haragoznak, hívnek síri szellem-hangon,
Engesztelő ének csendül angyal-ajkon.
Mennyei karoknak dala hangzik onnan
S milliók szívében egy érzelem dobban
Egyedül az ég s föld. Mily isteni áldás!
... Templomába így vonz az engesztelődés,
Az örök imádás!

Fájdalom angyala leszállott a földre,
Hogy tán el se menjen, maradjon örökre.
Kinjaink, könnyeink, keserveink hozták,
Felhangzott az égbe, hogy sír Magyarország.

Magyarország népe, áhitatos csöndbe!
Mennyei Anyjához zokogva könyörög.
Est-harangszó hallszik síri szellem-hangon
S fájdalmas sikoltás riad minden ajkon.
Mint az emésztő tűz, úgy pusztít, úgy éget:
„Nincs többé Királynénk!... Nincs többé Erzsébet!“
... Nem soknyi szármány tért mennybe előlünk,
Orgyilkos sátn-kéz rabolta el tőlünk.

Rettenets est volt. Emlékeztek rája?
Mikor kinra vált a magyarok imája.
Mikor a szeméink az égbe meredve
Onnan kérdezték: még ez is lehetne?!
Megjött a kinhozó, szívféltető felelet:
Magyarország árva, anyátlan árva lett!
... Még szólt a harang siralmas hangon,
Mehalt a fájdalom minden magyar ajkon.

Mehalt... Eltemették. Egy maradt csak élve,
Bánatunk, keservünk, szívünk vesztesége.
Hol fér el a tenger, a mely Őt sirassa,
Mely bánatunk égő kinját oltsa, csitítsassa!
Törve a reményünk, szeretetünk törve,
Elveszett mindenünk... örökre!... örökre!
Mindaddig... míg a bűn
Nincs kiengesztelve,
Nincsen letörölve,
Nincs lekönnyörögve.

* Az Örök Imádás-templom bizottsága által rendezett ünnepélyen, Székesfehérvárott, 1901. évi márczius 28-án előadta a szerző.

boldog, s azóta mindig az, csak most nő fájdalom a szívében s a nyugtalanság körme annál élesebb, minél inkább szeret. Csak hirt kaphatna.

Halk zöreij riasztja fel. — „Tiszt ur, — hangzik óvatosan s az eresztől paraszt fü dugja ki a boglyas fejét, — tiszt ur, a tekintetes asszony azt izeni, hogy nagy baj van —!“ A fü visszahuzódott a padlásra, tudj a jó Ég, minő utakon jutott el ennyire.

Torday megsemmisülve állott egy pillanattig. Irgalmas Isten, mi volt ez? Órült fantom lázon-e az agyában, vagy a szíve akar még utolján játszani, mielőtt megszakad?

— „Nagy baj van — mormogta gépiesen a fü szavait s bambán nézett bele a levegőbe. Mennyi kell ahhoz, hogy az ember megörüljön? Valami ónsúly nehezedik az agyára; az nem engedi gondolkodni se. Kicsike lyuk száján tücsök mondogatta bánatos nótáját, azt hallgatta, azt bámulta. Ismét látja a kis fejér fészket. A halvány asszonyt. A puskaesőre támasztja izzó homlokát. Benn örül, zakatol egy gondolat, hogy szeretne felordítani fájdalmában. „Ha sóhajt-e még? — S ő nem foghatja fel ezt a — talán utolsó — sóhajt! Nem?“

Alig félóra múlva valaki a vezér lakása felől közeleg. Heverésző katonák sietve ugrálnak fel előtte, léptei nyomán halk moraj támad. Sápát arczán a szigor tele ül, aranyos szemüvegje megül apró, szuró szemek szőrnak vilámlókat. A vezér. Megvizsgálja a telepét, az után elindul ki az órséghez. Az első állásnál

Meghalt a fájdalom. Síri álmot alszik
S hallg: csak! Ujra új harangszava hallszik
Idegen országban,
Irgalomért eszedező
Barátok házában,
Koronás királyok
Temető lakában,
Néma kriptájában,
Ez az új harangszó égi tárogató,
Csak angyal értheti, mennyei vigasz-szó.
A földön nem értik; mert itt nincs alázat,
Pedig a harangnak hívogató szava:
Irgalom, bocsánat.

Az ég megértette, mert le is küldötte
Irgalom angyalát. És ez a küldöttje
Éjszakai csöndben
Gondolattal röpben,
S ráborul a koporsóra
Künn idegen földben,
Angyaltársa imádsága közben.
Magyarország számolánál ott térdepel
A fájdalom-angyal,
Magyarország imádságát esdi égi ajkkal.
Mint a csillag oly szép, mint a fény oly tiszta.
Magyarország búbanatát ragyogtatja vissza.
Könytelen szemében tengernyi fájdalom
Virraszt imádkozón országos bánaton.
S ráborulva a keresztre imák imádsága
Kel az ajkán, a Miatyánk isteni imája.

„*Legyen meg a te akaratom!*...“
Mikor oda ére,
Felemeli tekintetét a keresztre s égre
S nem mer tovább imádkozni...
... Nincs bocsánat!... Hogy lehetne
Ily bűnre, merényre?!...

„*In memoriam sempiternam!*“
Ez a kereszt felírása.
Ah! Síri örökre,
Ez meg az ő hivatása.
Csak ezért jött
Magyarország anyátlan földjére,
Vigasztalan fájdalomknak árva örökébe.
Irgalom angyala ép ebben a perczen
Borult le a koporsóra
Angyaltársa imádsága közben.

meglepőve néz körül, köpeny meg puská gaz-
dátlanul hevernek. Felkapja a fegyvert, s a
kettős dördülés zajára eszeveszetten rohannak
elő a katonák a táborból s rémülve látják
Görgeyt az ör helyén. Néhány, a fogai közül
szürt szóval elrendelte az ör elfogatását és
csendesen távozott.

Tordayt hamarosan megtalálták a felesége
beteggyánál. A nő kiállotta a v. szélyt. A
válság legkétségesebb pontján a férj hirtelen
megjelenése akkora rázkódást idézett elő, hogy
a láb alábbhagyott s a beteg megmenekült.
Boldog mosolylyal nézi a kapitány a kicsikét,
— fiu, fiu — ujjong örömben. Édes anyja jön
be, mond neki valamit. A beteg inkább meg-
érezte, mint meghallotta. — Mi az, mi az —
suttogta türelmetlenül. — A vezér hivat éde-
sem, el kell mennem, — szól amaz reszketve
az izgalomtól, a nyugodtság leple alatt, —
nem sokára ismét megjövök. Megnyugodva szuny-
nyadt el a nő, Torday távozott.

Mogorva képti katonák, a táborok, ülnek
együtt a vezér lakásán. Tanácskoznak, mitvők
legyenek a vágvonal hadtestekkel. A kormány
bántó türelmetlenséggel sürgeti az összponto-
sítást, Görgey meg Komáromban akar ma-
radni.

— A szökevény tiszt fogoly — jelenti a
szolgálattevő hadsegéd.

— Mi történnék vele? — kérdi az egyik
ezredes.

— Golyó, — szól a vezér fagyos egyked-
vűséggel, a nélkül, hogy a térképről feltekin-
tett volna.

A hol az elhagyta, ő ottan folytatja,
Ah! lesz-e szavának igaz fogantaja?
Angyali társának nem szólt, csakis intett
S az a számló el is mondott neki rögtön mindent.
Az, a mire intett, az hitt össze minket:
„*És bocsásd meg nekünk a mi vétkeinket!*“

Mélységes a tenger, mélyebb a fájdalom,
Mi ennél is mélyebb, isteni irgalom.
A fájdalom meghal, az irgalom soha;
Az örök imádás: irgalom temploma.
Jeruzsálem rémtettére Golgota a váltáság
S a Golgota útja: *Kereszt, irgalom, imádság.*

Harangoznak újra síri szellem-hangon
S irgalomért esdi ének csendül minden ajkon.
Angyal-karok ölelkeznek,
Angyal-szívek, honleányok sírva szövetkeznek
Épen úgy, mint
A hajnal az éjél
S a szívárvány a haragos éggel.
Fájdalom,
Irgalom

Égi béke-csókja: *engesztelő, vigasztaló isteni hatalom.*

Örök imádlásnak temploma hí minket.
Imádkozunk!... Kérjük az irgalmas Istent!
Az örök imádás *kiengesztel mindent*
... S tengerbánatunkban vigasztalja árva sziveinket.

Ujra harangoznak... síri szellem-hangon,
Engesztelő ének csendül minden magyar ajkon,
Mennyei karoknak dala hangzik onnan
S milliók szívében egy érzelme dobban.
... Megdobbant a szíved síró Magyarország
S irgalmas anyádnak nincs már szava hozzád?

Örök imádlásnak béke-templomába
Feleletül felcsillan az örök-fény világa.
Mint a csillag oly szép, mint a fény oly tiszta,
Esedező könyörgésünk ragyogtatja vissza.
S ebben a szentélyben, mely nem ismer éjét,
Ugy, miként én láttam,
Ezredévünk ünnepnapján
Éjfékete gyászban,
Mint fénylő csillagot
Sötét éjszakában,

Megszólat Királynénk, megszólat Erzsébet:

„Az égen a csillag éjszakákon ragyog
Magyarok!... magyarok!“

Ha éj szakad rátok, csillagotok vagyok,
Örök csillagotok, anyátok maradok!“

Budapest, 1901. márcz. 10.

Immanuel

(Velünk az Isten) és a zene az Ő szolgálatában.

Írta és felolvasta: **Mayer Károly** apátkanonok.

Mélyen tisztelt hallgatóság!

Istenben boldogult gróf Cziráky Jánosné
Istent forrón szerető nagy, nemes lelkében
támadt az eszme, az a magasztos gondolat,
hogy dicső emlékü Erzsébet királynénk meg-
rendítő halála alkalmából az ő emlékére nagy,
diszes templom emeltessék országunk szívében,
a fővárosban, mely templomban külön arra
hivatott nőszerzetesek a hívőkkel együtt éjjel-
nappal szakadatlanul imádják a legméltosá-
gosabb oltári szentséget.

Az egész országban élénk viszhangra ta-
lált eszme megyékben és ő városunkban az
által és akkor nyert feltűnő és egészen kiváló
lendületet, a midőn itt közöttünk is egy másik
nemes lélek, Szőgyény-Marich Julia Ő Méltósága
külön e célra szervezett és Clotild Főhercegné
Ő os. és kir. Fensége nek fővédnöksége által
megtisztelt, magyar hölgyek társaságát szer-
vezte, mely társaság feladatátul tűzte ki az
örökimádás templomának ügyét a legmelegeb-

ben felkarolni s annak minél előbbi megvaló-
sítását fáradszhatlan, önfeláldozó buzgóságunkkal
körülkértelegesen.

Ezt czélozza a mai napra kitűzött tel-
olvasó estünnepély is, mely míg egyrészt al-
kalmat nyújt a műveltebb társadalomnak arra,
hogy a magasztos cél megvalósítására szívesen
hozhassa a szeretet filléreit áldozatul, úgy
másrészt a nagy czélra vonatkozó költészet,
szó és zenébéli harmonikus érintkezés által a
szívek lelkesedését ébren tartani, sőt ha lehet
fokozni törekszik.

Midőn a szó szerény szolgálatát teljesi-
teni az én csekélységemnek jutott megtisztelő
feladatul: adhatnék-e szónak más alapot, más
tárgyat, mint magát az örök imádás legszent-
tebb tárgyát, a legméltoságosabb oltári szent-
séget? Midőn a legkedvesebb, a legfeleldetet-
lenebb elhunytak örök emlékére, a legvallá-
sosabb szív, a legeszmenyibb, a legszentségesebb
örök emléket gondolja ki, nem-e? mintegy ön-
ként kínálkozik az alkalom, hogy néhány
vonással az örök imádás legszentebb tárgyát és
az ennek méltóságához illő egyházi ének kellékét
rövid elemfuttatás tárgyává tegyem és erre e
diszes hallgatóság becses figyelmét tisztel-
teljesen kérem.

I.

Nem csodálhatjuk, ha a föld egykor pa-
radicsomkert volt, mert hisz az ég szállott
alá a földre. A sz könyv első lapjai ugyanis
bizonyosságot tesznek a teretmény bizalmas vi-
szonyáról az ő Teremtőjéhez. A bűn létrejötté
után az Isten szeretete helyett az Istentől való
félelem, az iránta való bizalom helyett, a je-
lenléte miatt való rettegés vett ugyan erőt a
szíveken; de a rég mult szebb idők emléke
kitörölhetetlen hagyomány gyanánt maradt fenn
a népek emlékezetében. — Igen, hogy az Isten
köztük lakozzék, ez után vágytak, ez után
epedtek ők; jelenléte után sóvárogtak, nem
csak olyanféle jelenléte után, mely az Ő lényét,
hatalmát és gondviselését sejteti a teremtett
dolgok isteni törvényeiben nagyszerűségében
és szépségében; sóvárogtuk, hogy ne csak a
legmagasb menny és ne csak az aether virányai,
ne csak a harmatosepp és virágszál hirdesse
nagy keze alkotásait, hanem hogy jelenléte
látható testi alakot öltön és mintegy megfe-
leljen az anyagi testbe öltözött, látható emberi
természetnek.

Az Immanuel, az „Isten velünk“ eszmé-
jében központosul minden vallás lényege, mert
„az Isten távol az embertől, az ember távol
az Istentől“: ez a theoretikus és praktikus
vallástalanság lényege, bármily formában je-
lentkezék is ez.

E vágyban, e sóhajban, mely az emberi
szív mélyén gyökeredzik, s mely elutasíthatlan
epedésben nyilatkozik, kell keresnünk még a
bálványimádás tévelyének gyökereit is, mert
hisz minden tévedés nem más, mint az igaz-
sággal való visszaélés, az igazságnak darabokra
való tördelése; s ha ennek a tévedésnek van
még valami ereje, hatalma a kedély felett, ezt
csak az igazság azon parányi töredékeinek
közönheti, melyek a tévelyek romhalmazai
között lappanganak.

Az, a mi az emberiségre belsőleg elhatá-
rozolag áthatja, vezetési és ösztönzi őt állandóan,
tartósan, nem ma és holnap, vagy alkalmilag,
hanem következetesen a világtörténelem évez-
redein keresztül, az nem lehet csupa, merő té-
vedés, mert akkor a tévelyégés erősebb volna az
igazságnál, már pedig ez lehetetlen. A pogány-
ság tehát nem más, mint az emberiségnek forró
vágysóhája az Isten után, kit elvesztett s ki a
nagy természet függönye mögé rejtőzött előle
a bűn következményeként. Hogy tehát Isten
velük lakozzék, azért épített az ember oltáro-
kat, azért emelt szentélyeket, azért állított fel
bálványokat, ki így, ki amugy! A magyar
pogány a hadurnak bemutatott áldozatnál keresi
őt, a germán az erdők és berkek sejtelmes ár-
nyaiban, a görög az olympiai Zeus szobrában,
a chaldens az ég nap és a csillagsereg fényé-
nél; sőt az ő és az új világ pantheismus is
valamint a mysticismus, spiritismus, fanatismus
minden faja, a kelet suai-jától a keresztény
századok gnetisztáig és anabaptistáig, kik a
fantasia minden játékánál a szellem minden

mozzanatánál, a kedély minden titkos dobnánál, a hit minden szavát hallják és képzelik, — mind, mind az Isten bírása után esengő sóvár vágy kifolyásai; mindnyájan az Istent akarják birni közöttük.

Ha az Isten jelenlétében való hit képezi az emberiségnél a minden vallás alapját, akkor a kinyilatkoztatás sem tagadhatja ezt meg, sőt a kereszténységben, e legmagasztosabban nyilatkozó isteni kinyilatkoztatásban az Isten jelenlétének legkézzelvezhetőbb kell nyilvánulnia. Ezért jelenik meg Isten a kinyilatkoztatás korában, nem csak szóban, mely a lélekhez szól, nem csak kegyelmével, mely a szívet foglalja el, megjelenik láthatólag is az emberi léleknek, mely maga is elengedhetlen létfeltételként a láthatóság alakjához van kapcsolva; angyal képében választ magának népet és köti a szövetséget Ábrahámmal, az ég csipkebokor, a napnál sötét, éjjel világító felhő képében jelzi, hogy választott népe között lakik, főképpen pedig a Jeruzsálemi templom szentélyében, a frigysekrény felett lengő szent felhő jelképe volt a választott nép öröme, ez volt a nép szíve, itt kereste s találta fel Istenét, ennek hiányát siratta Babylon folyamánál. A próféták vigasztalták a választott népet, hogy a jövőben Messiás dicsősége fenségese lesz, fenségese lesz a második templom dicsősége is, mert ez látni fogja őt és a próféták mindig új, mindig világosabb fényben jövendölnek felőle, míg az utolsó próféta, Malachias azon szavával végződik az ő szövetség jóslata, hogy „ime jön“.

Erre már az új szövetség látoka, a szeretet apostola felel: „Láttuk az ő dicsőségét, mint az atya egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.“

A templom kárpítja széthasadt, mert az Isten nem rejtve, nem elkülönítve, hanem népe között jár, a pogányok ajándékot hoznak neki, Izrael választott jobbjai imádják őt. A próféták jóslatai teljesültek. A föld ismét paradicsomkertté vált, mert Isten járt rajta.

Palesztina az Isten temploma, Betlehem e templom tabernaculuma lett.

De Krisztus felment mennyekbe az Atyához, pusztává lett-e tehát a föld? A kegyelem és a szeretet új szövetségében szegényebb lehetne-e a milliók vágya és szíve?

Nem! m. t. H.! A kinyilatkoztatás történetében egy következetes, korszakokként megújuló alaptörvényt veszünk észre, mely abban áll, hogy a kinyilatkoztatás fokonyként halad és fejlődik az alacsony foktól a legmagasabbig, mindig gazdagabb, mindig kegyelemteljesebb kifejlődés felé. Maga Izsraelnek története nem egyéb, mint az Isten megjelenésének közeledő megvalósulása. A próféták, a patriárák, az ő szövetség jelképei mindig közeledő mozzanatai Isten jövetelének, az új szövetség átörökös sugárak ezek, melyek a kegyelem és igazság teljében megjelenő napot megelőzik. Ha a kinyilatkoztatás fejlődésének ez a törvénye, vajjon akkor a testté lett Ige, az emberi élet rövid földi vándorlása után elhagyhatott-e bennünket? Nem! a mit Isten ígérete következtében a világnak adott, azt sohasem veszi vissza. Ezért vigasztalja Jézus a bucsuzása végett szomorkodó tanítványait: „nem foglak árvaikként hagyni, veletek maradok a világ végezetéig“. Ép oly igazság ez, mint ez: „hogy ő ott ül az Atya jobbján“, s éppen azért, mi akadályozhatná őt, ki az Atya jobbján ül, hogy egyszersmind közöttünk is ne legyen? ki így szólhatott tanítványaihoz: „Nézetek engem és tapintsatok meg, hogy én nem szellem vagyok“, kit a zárt ajtó és ablak nem akadályozhatott meg, hogy tanítványai között meg ne jelenjék, jelen van igazán, valóban és lényegileg közöttünk; jelen van nem ugyan oly médon, a mint közöttünk járt és tanított, mert így ezen jelenléte által Ő. Ki a világvégezetig az egyházával van, nem volna „hozzánk mindenben hasonló“, sem ezen jelenléte megváltás nagy terével, sem pedig a kegyelem rendjével összeegyeztethető nem volna; jelen van, de nem dicsőségének fényével, mert ezen örök szépségnek szemlélete tulajdonom erő gyakorolnia az emberi szívre; hova lenne ekkor

a hit kegyelme és érdeme a kiscörtések elleni küzdelem és harc s evvel az érdem koronája?

Az ő sz. bölcsessége megtalálta azonban a módot és az ő végtelen szeretete nem vetette meg a módot, hogyan legyen közöttünk, bár e mód még az ő sz. megtestesülési titkánál is alázatosabb: mert néma itt szavának hatalma, melyből Isten bölcsessége hangzott, hiányzik itt tetteinek csodája, mely a benne való hitet szülte; nincs itt isteni méltóságának varázsa sem, mely egykor legmélyebb alázatosságából is kiragogyott. Jelen van ő, ugyanis ő a föld legegyszerűbb, legtermészetesebb, legáltalánosabb, legáldásosabb terméke az emberi lét táplálékának symboluma a kenyér és bornak színe alatt. Mint egykor isteni felségét, gyermekességének, szegénységének, szenvedésének és keresztjének titka alá, úgy rejti most istenségét a szentség titka alá. Szépen mondja Aquinoi sz. Tamás az ő himnuszában „sui moras incolatus miro clausit ordine“, hogy ez az ő önmegalázásának legmélyebb foka, de szeretetének legnagyobb csodája is, ez koronája az ő teljes, egész, minden időre, minden nemzedékre, minden egyesre kiterjedő áldozati életének! vagy mint Bossuet mondja: ha nagyot mivelt, hogy végtelen szeretetét megtestesülése által bizonyítsa, mit nem teend, hogy e szeretetét az Öltári szentségben befejezze, hogy ne csak általánosságban adja magát oda az emberiségnek, hanem különösen is minden egyes hívő lélek lehessen.

Az emberi értelem soha fel nem találta volna e szeretetét, mert az ész nem talál fel olyat, a mit fel nem fog; de mivel a szeretetnek e csodája a megmérhetetlen szeretetéből fakad, azért varázs erővel ragadja magához az emberiség szívet, azért a világ végeig visszhangozni fog az egyházban az egyház éneke: „azért ezt a nagy szentséget leborulva imádjuk.“

II.

Az egész történet Krisztus után nem egyéb, mint új teremtés létünk összes környezetében; új teremtés az intelligencia és erkölcs, a tudomány és a művészet mezején; új teremtés az egyesek lelkében valamint a világtörténelem nagy színpadán; új teremtés a csendes háziasság, a család szerény korlátain belül ép úgy, mint a népek nagy, nyilvános életében; új teremtés a közjog és a nemzetek lelkiismeretében. Igaz ugyan, hogy az egyház a testté lett Ige szavaihoz hiven, a ki azt mondotta „keressetek mindenekelőtt az Isten országát és az ő igazságát“ csak ezen egy szükségesség után törekszik, keresvén Isten dicsőségét és a lelkek üdvét, és a földit csak az örökkévalóság feltétele mellett tekint; de az a forrás, melyet Krisztus megnyitott, oly gazdagon telítődött, hogy minden külső életre, minden földi viszonyra beszavargatja mennyei áldását. De ez nem is lehetett másképp, a kereszténység képezi az Isten kinyilatkoztatásának utolsó, legmagasabb fokát, mint bevégzett abszolút vallásnak, az emberiség összes erejét, tevékenységét, irányát és szükségleteit egészen új, eddig nem is sejtett átalakulás felé kellett ragadnia.

Legyen szabad mélyen tisztelt hallgatóság ezen igazságot csak néhány gyenge vonással esetelnem. Csak rövid, futó pillantást akarok vetni a szépművészetek ágai közül, melyeknek az egyház szentélyeit megnyitotta — egyedül csak az egyházi zenére, nemcsak azért, mert ez szoros, szerves összefüggésben van a liturgikus isteni tisztelettel, hanem azért is, mert ezen liturgiái ének az örökimádás eszméjének legtermészetesebb visszhangja.

A liturgia szó jelenti az ünnepélyes isteni szolgálatot, melynek központja a szent mise eucharisztikus áldozata; Fabet azt mondja: hogy az egyházi áldozati ünnepély szertartása, a mennyet kivéve, minden földi dolgok fölé emelkedik szépségénél fogva. Maga Jézus Krisztus, az Isten báránya a tárgya, ez ad neki istenileg magasztos, földöntúli ünnepélyes jellegét. Evvel száll imádasunk, dicsőretünk, háladásiunk a mennybe fel — evvel harmatozunk engesztelésünk, megszentelésünk, az áldások és a kegyelmek bősége a földre le; evvel emelkedünk mi Istenhez fel, evvel száll Isten hoz-

zánk le és mindez mindig és mindenkor így történik per D. N. J. Ch.! a mi urunk Jézus Krisztus által, ki az öltári szentségben közöttünk van, a legszentebb áldozatban magát bemutatja és a szent áldozásban velünk egyesül.

A liturgiának ezen isteni jellege oly kiváló, oly sajátos, oly annyira megkülönböztető minden más isteni tisztelettől, hogy minden művészet, melyet az egyház szolgálatába fogad, ez által saját liturgikus jellegét, egyházi eszmét és szellemet nyer.

Az építész az egyház templomainál evvel nyerte a fő, jellemző arhitektonikai alakot, a kereszt alakját. A kőből épült templom szakasztott mása az egyház mystikus templomának. A megfeszített Krisztussal lélekben, szellemben megfeszített hívek kereszt alakban gyülekeznek az új szövetségi áldozathoz.

Az egyházi szobrászat és festészet nemcsak az alakilag szépnek eszméjét akarja viszatükörölni, de egy fensőbb életnek, az Isten országának hirdetőjévé törekszik lenni; a természet szülöttét, az örökké valót vágyik az érzéki alakokból feltüntetni. Nem egyedül díszítő eszköze a szemnek, hanem a szív számára is oktató könyvvé, az igazság magyarázójává és hirdetőjévé válik.

A kath. liturgiának ezen befolyása alatt áll főképpen a liturgikus ének, mely annak azon felül még lényeges és kiegészítő részét képezi, és a „musica sacra“ feltűnő jelzővel tiszteltetett meg: őt az egyháznak látható jelei alkalmazzatnak reá; az egység, a szentség, a katholicitás és az apostoliság jelei.

A gregorius Morál a kath. kultus-egységnek jele is, biztosítója is. Ez az ének ugyanis az egyháznak nyilvános, ünnepélyes imája, nem pedig egyeseké. Ez nem a zeneszerzőnek érzeménységét, hangulatát és ájtatosságát vagy jámborságát tejezi ki, hanem az egyházét. Mivel pedig az a forrás, melyből az egyház imája fakad csak egy: ennél fogva a Morál is az egység jellegét viseli magán; nem birhat tehát sem egyéni, sem nemzeti jelleggel. A zenében minél jobban kidomborodik a zenés, annál jobban elhomályosul a keresztény. Nem ez vagy az a személy énekel, nem sz. Ambrus, nem Gergely, nem, hanem az egész emberiség hangja szólal meg az Isten színe előtt. Innét van, hogy az egyesnek „sóló“ja soha sem lehet egyházi zene, hanem lehet igeris az unisono, mely az egyházban Morálnak nevezetik.

Az egyház ezen jellegéből, hogy ez Morál, azaz kar, következik továbbá annak tárgyilagos volta, mely az egyházi zenének lényeges tulajdonságát képezi s mely homlokgyenest ellenkezik a világi zene terén tapasztalható subjectivismussal.

Legyen szabad kérem e szó megvilágítására néhány pillanatra kitérnem, legyen megengedve annál is inkább, mert ez a szó „subjectivismus“ nagy szerepet játszik nemcsak a zene, hanem a szépművészetek ágainál általában is.

Subjectivismus szárazmázik latin „subjectum“ szóból, melynek tulajdonképpen négyféle jelentése van.

Azonban nem értem én itt 1) azt a logikai subjectumot, mely mint alany az állítvánnyal kapcsolatosan a nyelvtanban vagy a nyelvtani elemzésnél oly nagy szerepet játszik. Nem értem 2) e szó alatt a fizikai subjectumot sem, mely mint az arcentiáknak, a járulékoknak hordozója, a metafizika körébe tartozik. Nem értem 3) a módszertan körében használatos elnevezést sem, mely bármily realitásra alkalmazható, mely körül valamely tudomány szakszerűleg foglalkozik. Hanem értem 4) ezen szót azon újabb jelentésében, mely szerint magát a megismerő vagy megismertető egyént jelenti.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Nemes szív.** *Lévay Sárika*, színházunknak tagja a felsővárosi templomnak két sajtókezűleg himzett, művészi kivitelű oltár-vánkost ajándékozott. A szép tett dicséretre nem szorul.

— **Szűts Quirini-affér.** Szinte nem szivesen foglalkozunk az efajta dolgokkal, a melyek bizony nem alkalmasak arra, hogy a tisztviselők komoly hivatásának megfelelő tekintélyét növeljék. Már hirt adtunk arról, hogy Szűts Arthur megyei főjegyző úgy nyilatkozott, hogy Quirini Gusztáv műszaki tanácsost még 1899. évi december hó 6-án az adony-szabolcsi vonaton tettleg bántalmazta. Ezért a híresztelésért Quirini Gusztáv beperelte Szűts főjegyzőt 1900. évi december 26-án rágalmazás és becsületsértés miatt. Szűts megmaradt az állítása mellett, Quirini pedig oda nyilatkozott, hogy az egész nem igaz. Szűts főjegyző egy tanura is hivatkozott s azért, mert Quirini róla azt beszélt, hogy per esetén mindent letagad, viszontvádat emelt. Egyébként hivatkozik arra is, hogy Quirini az eset megtörténte után gróf Festetics Bennó és dr. Holly Géza uraktól a teendőkre nézve tanácsot kért. Quirini ezt az állítást is határozott rágalomnak minősíti. *Dömötör* Zoltán aljárásbíró a fent jelzett időben a tárgyalást elhalasztotta, illetve a hivatkozott tanuk kihallgatását elrendelte, a mi után az újabb tárgyalás tegnap délelőtt tartott meg s a mennyiben a tetleges bántalmazás igazolása mellőztetett, a viszontvádi is elejtett s *Szűts* főjegyző tekintettel műveltségére, továbbá magas állására becsületsértés vétsége miatt 100 korona pénzbüntetésre, nemfizethetés esetén 5 napi elzárásra ítélte. Ez bizony nem valók dicsőségére egyik tisztviselőnek sem. Mint halljuk, az ügynek holmi lovagias következménye is lesz, sőt már Adonyban Quirini ellen egy kis lovagias attackot rendeztek is.

— **Ováció.** Határtalan tiszteletének, szeretetének és ragaszkodásának szép megnyilvánulását adta f. hó 29-én tartott tanácskozmányán, a szfejérvári közs. isk. tanító-testület, igazságos, ősz vezére *Göbel J.* György iránt. Terembe léptekor szünni nem akaro éljenzessel fogadtatott; majd *Szirbek József* vezető-tanító a tanítótestület nevében örömeinek adott kifejezést azon nagy kitüntetéshez, mely a szeretett igazgatót a közelmúltban érte.

— **Csillaghullás.** Katonáknál az önkéntesi év három főrésze osztható: az ujoncz-sorvány, mely idő alatt kioldva szenved az önkéntes; az önkéntes iskola, mely unalmával ül s végül a századnál töltött idő alatt izzadva harcol a baka. Az V. honvédkerületi önkéntesiskolában az évközi vizsgálatok befejeztettek s az egyévi önkéntesi iskola parancsnokság által előterjesztett előléptetési beadvány alapján báró *Bothmer* Árpád őrnagy h. ezredparancsnok a alábbnevezetteket április hó 1-től számítandó ranggal honvéd czimzetes tizedesekké léptette elő: *A 17-ik honvéd gyalog eszrednél:* Berényi Armin, Böhm Emil, Buzás Kálmán, Cseke Zoltán e. ö. honvédek, Fejes Ödön, Fodor Ernő e. ö. honv. cz. őrvezetőket, Göncz István, Hoffner Jenő, Horváth Gyula, Laki József, Lichtenstadt Jenő, Nemsur Lajos, Neumann Henrik, Prk Mihály, Regulyi Jenő, Tammer János e. ö. honvédek, Jánosi József, Nánásy Gyula, és Pesthy Béla e. ö. cz. őrvezetőket. *A 18-ik*

honvéd gyalog eszrednél: Betlen Pál, Jakabos Rezső, Forster György, Hanzséros Bálint, Rácz József, e. ö. honvédek, Halmágyi Ferecz és Rácz Lajos e. ö. cz. őrvezetőket. *A 19-ik honvéd gyalog eszrednél:* Barthalos Árpád, Hábermann Antal, Hónig Andor, Horváth Antal, Horváth Jenő, Kallos Pál, Skvarcz Lukács, Wolf Sándor e. ö. honvédek, Wimmer Jenő. *Schöner* Nándor, Pernecker Antal, Perczel Győző, Meaits Lajos és Máthé Mihály e. ö. cz. őrvezetőket, Kronberger Manó e. ö. honvédet cz. őrvezetőket. *A 20-ik honvéd gyalog eszrednél:* Bernárd Antal, Kulcsár Károly, Bojedaim Ferecz e. ö. honvédek, Kaszás Géza, Mantunau Ernő, Szláby Ferecz, Tóth István és Zábó György e. ö. cz. őrvezetőket.

— **Kézimunka kiállítás.** A fejérmegyei és székesfejérvári női kézimunka kiállítás rendező bizottsága tegnap d. u. 4 órakor igen népes ülést tartott *Szögyény-Marich* Julia elnöklése mellett. A rendező bizottság örömmel veszi tudomásul az elnöki jelentést, hogy gróf *Zichy* Jenő sikerült megnyernie az elnöki tisztre, a ki eme minőségében már április hó 14-én fog a rendező-bizottság ülésén megjelenni, a miért is épen ezen körülményre való tekintettel érdemileg fontosabb ügyben az alkalommal nem is határozunk. *Vértes* József tanár felolvasa a kiállítási szabályzat-tervezetet, a mely elfogadás után a kiállításra jelentkezőknek meg fog küldetni. A jelentkezési határidő a korábbi megállapodástól eltérőleg június hó 20-ikára tetétt. Ezen ülésből kifolyólag úgy egyesekhez s főleg az ügy kellő propagálása végett a megyei főszolgabírák nejeihez felhívás intéztetik, a kik mindenesetre fel fogják kelteni az érdeklődést a nemes és felette hasznos ügy iránt.

— **Gyászroval.** Résztvétel vettük a gyász-hirt, hogy özv. *Gyurtsik* Mártonné sz. Rieder Janka f. hó 28-án d. u. 3 órakor életének 40-ik évében meghalt. Az elhunytat ma temették el nagy részvét mellett. A rokonságon kívül négy árva siratja a gondos édesanyát.

— **Rablógyilkosság.** Lapunk mult számában megemlékeztünk arról a vad kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságról, mely izgalomba hozta Csákvár és vidéke közönségét f. hó 27-én. E napon gyilkolták meg ugyanis ismeretlen tettesek a Csákvár és Vértes-Boglár közt fekvő országot mellett levő szántóföldön *Kovács* János csákvári postakocsist. Az eset részleteiről adjuk a következőket. *Kovács* hajnalban indult el Csákvárról Bicskére, de meri oda nem érkezett meg, telefonon kérézősködtek, mi van a póstátával s kiderült, hogy a kocsiat valami baj érte az uton. A déli órákban a póstás lova elvágott szerszámmal Acsa felől visszament.

— **Posta és távirada segédtsztek szakvizsgálója.** A helybeli posta és távirada segédtszti tanfolyam hallgatóinak szakvizsgálója ma nyert befejezést. A soproni igazgatóság által *Borsitzky* tanácsossal az élén kiküldött vizsgálóbizottság elé a következők jelentkeztek vizsgálatra: *Gácsér* Béla, *Pálffy* József, *Valentin* József, *Csacsinovics* Ferecz, *Mészöly* József és *Nagy* István. A vizsga eredménye, mely igen kedvező, ma hirdettetett ki *Erdős* Zsigmond soproni főfelügyelő jelenlétében.

— **A honvédség köréből.** Tamássy Béla ezredes, a m. kir. székesfejérvári 17. honvéd gyalogezred parancsnoka tegnap és ma az ezred Veszprémben állomásozó két zászlóalja felett szemlét tartott. Hejyettese ezen idő alatt *Bothmer* Árpád báró őrnagy, az 1. zászlóalj parancsnoka volt.

— **A rágalom.** A Sz. és V. azt állította, hogy a katolikus körök politizálnak, mi erre azt feleltük, hogy galád, alávaló rágalom, mig be nem bizonyítják. Bizonyítás helyett most azt mondja lapjárunk, hogy: mi csak nem vagyunk oly naivok, hogy azt beismerjük. Hohó! nem oda Buda! ezzel nem lehet ám elútni a dolgot. Alaptalan vádat tetszett a szemünkbe vágni s ezzel szemben minket csak a bizonyítás győzhet le. Nem tudjuk, ha nekünk tetszenék azt állítani, hogy a fejérvári zsinagógában keresztény gyerek véret veszik, megelégednék-e lapjárunk csupán az állítással? Nem követelné, hogy tényekkel is bizonyítsunk? Mi is ezt követeljük s a galád rágalmazás vádját mindaddig fönntartjuk, mig a bebizonyítást nem olvassuk.

— **Életunt aggagtyán.** Óriási népesödület volt ma reggel 7 óra után a Ponty vendéglő előtt; gyorsan terjedt a hir, hogy a szálloda egyik szobájában valaki az abiakrámára felakasztotta magát. *Simon* Sándor rendőrkapitány dr. *Bierbauer* Viktor főorvossal a helyszínére sietett s a Ponty vendéglő 2. számú szobájának csakugyan halottja volt. *Tvordi* János szentgyörgyi kegydíjas erdész a függőny-zsinóron lógott. A függőnyt leeresztette, arcát zsebkendőjével letakarta s aztán arcczal az utca felé felkötötte magát. Nyolczvan esztendő nyomta már a vállait s az egykor rabiatu ember már önmagával is tehetetlen volt. Gyermekai gondnokság alá helyeztették s e miatt örökös perpatvar volt közöttük. Majd itt, majd Szent-Györgyön lakott, de sehol sem találta nyugtát. Hátrahagyott levele, mely mult év november 13-áról van keltezve, azt látszik igazolni, hogy régebben gondolkozott az öngyilkosság felett, a mennyiben ezen levélben temetése iránt intézkedik. Különösen kiemeli, hogy elhunytát senkivel se tudassák. A városi hullaháza szállíttatott.

— **A rendőrség figyelmébe.** Hallomásból tudjuk, hogy a lovasberényi sorompónál levő Halasy-féle korcsmában a vándor-legények gyakran oly szép számmal voródnak össze, hogy a korcsmaszoba éjjeli szállásnak nem elég s ilyenkor a padlásra szállásolják el őket. Hogy közbiztonsági szempontból a rendőrség éber figyelemmel kíséri e helyet, azt tudjuk, de hogy a fenti körülményről is tudomása volna, alig hisszük, mert hisz akkor tűzrendészeti szempontból bizonyára beszüntette volna a padlás-tanyát.

— **Hűllen cseléd.** *Bagni* Rozália immár egy év óta szolgál *Deutsch* Gyula Basa-utca 1. szám. alatti kereskedőnél s mint hitték, tisztességgel, becsülettel volt hű cselédje gazdájának. A valóság azonban kiderült. A leány valami csekélységben összcsveszett a Komárom-megyei Szent-Péter pusztán lakó nővérével, a ki magát megboszulandó árulója lett a titkolt bűnöz. *Deutsch* kárnál ugyanis a nyáron vendégségben volt *Rosenberg* Sándorné s itt tartózkodása alatt elveszett egy 80 korona értékű karkötője. A hű cselédre senki sem mert gyanakodni, pedig a tolvaj ő volt. A karkötőt egy, állítólag talált függővel mult év október havában a leány haza vitte s anyja a komáromi takarékpénztárban 30 koronáért elzalogosította, a záloglevelet pedig a leány anyja elvitte Ó-Gyollán lakó nővéréhez, Homola Andrásnéhoz. A rendőrség a tényállást ekként kinyomozván, a leányt átkísértette a vizsgáló bírőhoz annál is inkább, mert mintegy 200 korona értékű fehrénemű is eltűnt a *Deutsch*-nál a leány szolgálati ideje alatt.

postaház udvarára. Steppinger póstamester most már rosszat sejtve, jelentést tett a csendőrségnek Kovács eltüntéről. A nyomozás rögtön megindult s hosszas keresés után ráakadtak a kicsisra a Bicske és Vértes-Boglár közti országot mellet elhúzódó szántóföldön mintegy négyszáz méternyire. A kocsis már halott volt fején több tátongó sebbel. A gyilkos véres munkájának befejeztével felfeszítette a kocsin levő ládát, a benne levő 1400 korona készpénzt elvitték. A levelek közül néhányat felbontottak, a többi szétzörték. A hulla ott maradt másnap d. e. 10 óráig, midőn Tömör vizsgá-bíró Tóth alügyészszel, továbbá dr. Pataki és dr. Hercz törvényszéki orvosokkal a helyszínén kiszálltak, majd a hullát felboncolták. A bonczvizsgálati jegyzőkönyv adatai szerint a gyilkos mindenképp két lövést intézett a kocsis ellen, a kit fején értek a golyók, majd — hihetőleg a halál nem állott be azonnal — egy tompa eszközzel, esetleg fejszével több csapást mértek a kocsis fejére, a melynek következtében a koponya csont szétrocscolódott s az egyvelő is szertelocszott. A környékbeli csendőrség ez alkalommal Bicskén összpontosított s *Mallekovic* csendőrnagy is megjelent a helyszínén. Már tegnapelőtt megtartotta *Erdős* Zsigmond soproni posta-főfelügyelő a közigazgatási vizsgálatot, de a csendőrség szorgos kutatása daczára sem akadtak semmi oly nyomra vagy bűnjelre, a melynek alapján a vizsgálat egy bizonyos irányban megindítható volna. Csak az a körülmény volt megállapítható, hogy a borzalmas tettet ketten hajtották végre. Vásáros emberek látták a fentirt helyen dulakodást, de a permetező ólmos eső s az erősen dühöngő északi szél ellen ponyvába burkolozva védekeztek s a korai szürkület miatt sem láthattak tisztán. A nyomozás a legszelebb körben folytatásban van. A szerencsétlen áldozatot, a ki öt kiskoru gyermek atyja, csütörtökön temették el nagy részvét mellett.

— **Köszönet.** A Székesfejérvári Takarékpénztár a jótékony czélokra szánt összegből az idén is 30 korona segélyben részesítette a Fejermegyei és Székesfejérvári méhészegyletet, mely szives adományért háls köszönetet mond a méhész-egylet elnöksége.

— **A néppártól.** (A Sz. H. becses figyelmébe). A néppárt a tegnapi kvótatárgyaláson ellene szavazott annak a törvényjavaslatnak, a mely a kvótát a régi arányban röjja Magyarországra, tulságosan magasnak, méltánytalannak mondotta ezt a néppárt hazánkra nézve. Képviselője ott ifj. Zichy János gróf, az a Zichy János gróf, a kinek rokona Zichy Nándor gróf az aranygyapjas rend lovagja, a ki hazája jogaiért, jóvoltáért nem nagy hangon lármázott, hanem egész életén keresztül dolgozott, sőt mikor arra került a sor, a fogságba is elment érte. Méltóztassék ezt t. laptársunknak figyelembe venni, hiszen olyan sokszor élezte erre felénk tekintetét és mondotta: majd meg fogjuk látni, mit tesz a néppárt a kvótával. Tehát a tények beszélnek. A néppárt követelte az önálló vámtaruletet, az adómentes létminimumot, a földadó leszállítását, dolgozott a kisiparosok mellett, a mikor ellenzéki társai a függetlenségek nagyrészt ásitottak unalmukban. A néppárt követelte, sőt főleg neki köszönhető, hogy a bőrzét megadóztatták. Tetszik tudni, mit tett akkor Komjáthy ur, az Eötvös-Kossuthi párti oszlop? Kétségbeesve siránkozott, hogy koldusbotra jutnak a milliómos zsidó bőrzétnerek. — Tisztelt laptársunk! Ne tessék ám azt gon-

dolni, hogy csak az a hazafi, a ki mindig svareggelbékrol beszél, a ki mindig Bécs felé öltögeti a nyelvét, szidja a '67-es közöstudgyes kiegyezést és az átkos Ausztriát; mi sokkal többre becsüljük, ha valaki *tesz* valamit a hazájáért és nem tündöklök távollétével akkor, a mikor képviselői állásánál fogva kötelessége volna helyt állani, mint ezt a függetlenségi Eötvös-Kossuth pártiak tenni szokták, a kiknek sokkal kedvesebb volt Bánffy, mint a haza érdeke. Vagy talán az a mi nagy bűnünk, hogy a keresztények vallását védjük, (a mint a Sz. H. szokta mondani: a vallást használja czégérül) biz ezt mi megtettük eddig is és megtesszük ezután is. Egyébiránt ha hazafiságról beszélünk, azt tessék bebizonyítani, hogy mit tett a függetlenségi párt 33 éven át a hazájáért, nem ám a lármát, meg a nyelvöltögetést értjük, hanem a tetteket. Mi már többször kimuttattuk, hogy mit tett a néppárt, de önök még nem, hogy mit tett a függetlenségi párt?

— **Rablótámadás.** Megemlékeztünk arról az esetről, melynek következtében *Saly Antal* mézsáros még ma is agyban fekvő beteg. A mult hét egyik éjjelen ugyanis *Salyt* borított állapotban egy elötte ismeretlen tettes kicsalta az Erzsébet ligetbe s ott agnya-főbe vagdalta, sőt egy bé-dáját is betörte. Pénz azonban nem lévén nála, a támadó célt nem ért. *Saly* sebeit a Szent-György kórházban bekötötték s azóta lakásán fekszik. A rendőrség a panaszfeljelentés folytán megindította a nyomozást s bár *Saly* csak annyit tudott mondani, hogy a tettesen kozzkás nadrág volt, a nyomozás eredményre vezetett. *Majsa* János ellen sok terhelő körülmény vall: rovtó multu, többször volt büntetve, azon éjszaka tényleg kozzkás nadrág volt rajta, a melyen már túladdott, alibijét igazolni nem tudja, *Saly* régi ellensége. Mákacsul tagadja, hogy a tettet ő követte el s öntudatlan állapotát részegséggel iparkodik igazolni.

— **Dióssy főhadnagy büntetése.** Legilletékesebb helyről nyert értesülés szerint *Dióssy* Viktor uhlanus főhadnagy elitélésének megerősítése Bécsből már megérkezett. *Dióssy* hat évi fegyházra, lefokozásra s „tördíosi“ nemes-ségtől való megfosztásra ítélték.

— **Általánosan elismerik** egy nálunk, mint külföldön, hogy a *Manthner-féle* gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált oszilagjegyű répamagjai ritkítják párukat és össze nem tévesztendők más utánzótt hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A *Manthner-féle* magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha megzsükségletüket mindig *Manthner-féle* magokkal fedezik.

— **Kimaradási engedély.** A magyar baka, a kinek nyelve nem hajlik idegen szóra, paszirsájn-nak mondja a kimaradási engedélyt. Tegnapelőtt egy katona, a kinek már csellagja is volt, egy ilyen kis darab papir miatt vált meg az élettől. Budapesten a gróf *Hadik*-kaszárnyában ongyilkos lett *Paleskó* József szakaszvezető, ki a 69-ik gyalogezredben szolgált. Tegnapelőtt ugyanis engedély nélkül kimaradt éjfélt után 2 óráig. Mikor hazament, az őrségen észrevette a laktanyaugyeleti tiszt s rögtön kiballgatásra rendelte. A szakaszvezető bement szobájába, pihent néhány órát s aztán nem várta be a kihallgatást; szolgálati tegyverével sziven lötte magát s gyászba borította azt a kis mányi tanyát, a hol a jó öreg szülők már várva-várták fiuk szabadságotatását.

— **Kisdedek védelme.** A gyermekhalandóságnak utóbbi időben nagy mérvben tapasztalásából folyólag a béliügyminiszterium népies füzeteket adott ki a gyermek szénege korában alapos bazi gondozásának okszerű fogantatási cselekvéséről az összes közigazgatási hatóságoknak oly utasítással, hogy e füzeteket a nép körében a kir. anyakönyvvezetők útján díjtalanul osszák ki.

— **Bűnügyi főtárgyalások.** A helybeli kir. törvényszéknél f. év április havában a bűnügyi főtárgyalások a következő sorrendben tartatnak meg: 3-án: *Makl* Ferenc sulyos testi sértés büntette, *Rákos* János, *Schmidt* András, *R. Szabó* Józsefné lopás büntette. 10-én: *Székely* Lajos vétkes bukás vétsége, *Tóttós* István sulyos testi sértés büntette. 13-án: *Farkas* Mihály közokirat hamisítás büntette, *Viktori* Terézia lopás büntette, *Bárony* István sulyos testi sértés vétsége. 16-án: *Rosenberg* Bertalan vétkes bukás vétsége, *Stefanszky* Gyula és társai sulyos testi sértés büntette. 17-én: *Fischer* Sámuel és társa zsarolás büntette. 20-án: *Káaa* István könnyű testi sértés büntette. 23-án: *Babai* Antal lopás büntette, *Német* Benedekné orgazdaság büntette, *Jeges* József rágalmazás vétsége. 24-én: *Babot* Józsefné emberölés vétsége. 27-én: *Tóth* György, *Kiss* István lopás büntette, *Horváth* Jánosné emberölés vétsége. 30-án: *Tóbiás* József lopás büntette, özv. *Mélis* Mártonné orgazdaság büntette, *Kulifai* Imréné és társa uszora vétsége.

— **Alpár fényképész,** kinek elegáns kivitelű fényképei széles körben ismeretesek, két kirakában egész tömegét mutatja be szebnél-szebb felvételeinek. — Együttal felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét jelen számunk nyitlterében megjelent közleményére.

— **Eladó szöllő.** A régi *Berényi*-utban második dülő 254. számú, három oktálos most már termőképes szöllő nagy prsházal, egy szoba, pince téglaboltozattal, parkirozott udvarral, szabadkézből minden órán eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Kórház-u. 12. szám alatt.

Színház.

Márcyins 28.

Lear király. Békefi (Sz.) István vendégszereplése, *Halmay* Imre igazgató jutalomjátéka. Békefi Istvánt mindenki mint szeretetreméltó, népszerű uriembert ismeri, a ki jó és pontos hivatalnok, a mellett ügyes novellista s csütörtökön mint ügyes színész is kedves szórakozást zerzett. Magát a czimszerepet játszotta, a jó öreg *Lear* királyt, a ki két leánya közt elosztja országát, a harmadikat pedig kitagadja, mert az nem akar neki hizelegni. A két első lány hálátlan lesz az ősz atyához, a mit annyira szivére vesz, hogy beleőrül. Békefi játékaról csak jót, dicséretet mondhatunk. Beleléte magát szerepébe, kedvvel játszott, hiszen drámai színész volt ő mindig. Talán hangjának ereje nem érte el mindig azt a fokot, a mely a dülő fájdalom kitérését ecseteli, de az őrtülés fokozódásánál fokról-fokra hibebebnak és természetesebbnek találtuk játékát. Különösen szépek és elegánsak *Békefi*nek taglejtései, mozdulatai, bizony volna itt a társulatban olyan, a ki sokat tanulhatna tőle. *Lányi* Irma ügyes Genoril volt, de annál gyengébb *Lőrincsi* Regán szerepében. *Fóti*, mint rendesen, szeretetreméltó volt *Cordelia* szerepében. *Halmay*, *Déri*, *Tisztai* mint rendesen, most is megállták helyüket. — A közönség,

sajnos! nem töltötte be óhaj szerint a házat. Hiába! nem kalamajkázás, nem bohócokodás járta, hanem komoly előadás, a mi a szívet nemesíti és oktat, ez nem kell a mi elrontott közönségünknek. A város háza, a polgármesterrel élükön, majdnem teljes számmal ott volt a szeretetreméltó kolléga ünnepén, a kit tisztelői egy nemzeti-színű szallaggal ellátott hatalmas babékoszoruval leptek meg.

Március 29.

Szulamith. A népszerű zsidó dalmű nagyobb közönséget vonzott s ezt az érdeklődést, illetőleg együttérzést méltányolni tudjuk. Valami idegen bánatos világ tárul elénk a Szulamithban, a szép zene és énekek, a melyek néha pajzán élénkséggükkel, másutt melábuljokkal hatnak, állandóan lekötötték a közönség figyelmét. Szulamithot *Mányay* Aranka játszotta. A hangjánál volt, a mely azonban mint rendesen, vegyes érzelmeket keltett, van, a kinek tetszik, van a kinek nem tetszik. Furcsának találjuk azonban, hogy a művész legkomolyabb jeleneteit oly közönyösen veszi, mintha nem is a színpadon volna, hanem otthon társalogna valakivel. Akárhányszor elmosolyogja magát, a mikor a játék szerint síroia kellene. Hát biz az csak játék, vagy ha úgy tetszik komédia. Lévy, mint Abigail, ügyes tánczával, nemkevesebb ügyes énekével és egész megjelenésével most is hatott. Tisztay és Havas (szerecsen szolgál) ügyes mókáikkal sokszor megkaczagtatták a publikumot.

IRODALOM.

— **Komoly irány,** könnyed szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a „Magyarország” politikai napilapot. Nem hajlong ideoda, nem üzérkedik politikai meggyőződéssel, egyenes és nyílt, mint a magyar ember lelke, azért fért annyira közel a magyar ember szívéhez. A „Magyarország” a magyar hírlap-irodalomban páratlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalom befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte, úgy hogy ma már a „Magyarország” a legelterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A „Magyarország” valóságilag irányt szab és egyesíti maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Miklós az ő páratlanul ragyogó tollával megragadja az elméket, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik a tollának szépsége és varázsereje előtt. A „Magyarország” minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságnak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A „Magyarország” főszerkesztője Holló Lajos országgy. képviselő, felelős szerkesztője Lovász Márton, a közgazdasági rész szerkesztője Lázár Pál műegyetemi tanár s kívülök közelünk és írónk kitűnőségeinek egész sorozata tartozik a „Magyarország” kötelekéhez. Így dr. Baross János, Móra István, ifj. Lónyay Sándorné, Gömbösné, Galamb Margit, Vértessy Arnold és a régi és új írói nemzedék sok más jeles tagja. A „Magyarország” előállítási módja a modern technikai haladásnak igazi példaképe. Béccsel, Berlinnel és az ország nagyobb városaival direkt telefon összeköttetéseket tart fenn, híreit és tudósításait a leggyorsabban és legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a „Magyarország” a többi lapokat egy fél nappal megelőzi. A „Magyarország” reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel- és külföldi törzsei tudósításokat, kitűnő regényeket, tárcákat, stb. A „Magyarország” előfizetési ára egy évre 14 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a „Magyarország” kiadóhivatalába Budapest, küldendők.

— **Méhészek figyelmébe.** A Székelyföld Gyergyó nevű vidékén a napokban egy értékes, *Méhéskönyv* című mű jelenik meg *Jósa* Sándor ismert jeles méhészkolléből. Szerző hosszas kísérletezés útján fényesen bebizonyította, hogy a méhészkedés nemcsak hazánk enyhe égajli vidékein nyereséges, de a felvidék zord bércei között is kitűnő, eddig nem is remélt szép sikert biztosít e kedves foglalkozás — ha a megfelelő szakismeret nem hiányzik. E fontos tapasztalatait állította össze szerző könyv alakjában. Addig is, míg alkalmunk leund e praktikus könyvvel bővebben foglalkozni, hazafias örömmel ajánljuk a méhészeknek megrendelésre. Megrendeléseket elfogadnak a kiadók: *Létz János* és *Társas Gyergyó-Szent-Miklóson* (Csikmegye). A könyv ára 1 kor. 60 fill. (80 kr.)

Anyakönyvi statisztika

1901. évi március hó 23-tól 30-ig.

I. Születés.

A születések száma: 33; ezekből törvényes fiú: 15, törvényes leány: 17, törvénytelen fiú: —, törvénytelen leány 1.

II. Halálozás.

A halálozások száma: 20; ezek közül törvényes fiú: 3, törvényes leány: 2, férfi: 3, nő: 12.

A születések a halálozásokat a fenti idő alatt 13-al mulják felül.

Elhaltak névsora: 187. Kubik Rozália, háztartásbeli, rom. kath., 54 éves, hajadon, tüdővész, Sütő-utca 26. sz. — 188. Peresztégi Nagy Pál, kisbirtokos, rom. kath., 73 éves, tüdővész, Sörpince-utca 24. sz. — 189. Teleki Károly és Schieder Ludovika halva született fiúgyermek, Gyümölcs-utca 17. sz. — 190. Hámpék Imre, nyug. megyei pénztári főellenőr, rom. kath., 71 éves, agyvérömleny, Távirda-utca 6. sz. — 191. Özv. Szerényi Józsefné, szül.: Fekete Terézia, háztartásbeli, rom. kath., 90 éves, végegyengülés, déli vasuti 4/b. lakház. — 192. Németh Gáborné, szül.: Dávid Zsófia, háztartásbeli. ev. ref., 23 éves, tüdőlob, Öreg-utca 24. sz. — 193. Özv. Hegedüs Józsefné, szül.: Holter Juliánna, kisbirtokos, rom. kath., 91 éves, végegyengülés, Sörpince-utca 24. sz. — 194. Özv. Vinciczai Józsefné, szül.: Somogyi Erzsébet, háztartásbeli, rom. kath., 96 éves, végegyengülés, Horog-utca 8. sz. — 195. Mikó András, elemi isk. tanuló, rom. kath., 9 éves, tüdővész, Sarló-utca 6. sz. — 196. Rekettye Rozália önálló varrónő, rom. kath., hajadon, 65 éves, tüdővész, Palotai-utca 14. sz. — 197. Treszler Ignác, szül.: Strakovics Mária, háztartásbeli, rom. kath., 68 éves, méhrák, Tolnai-utca 3. sz. — 198. Bognár Imre, kisbirtokos, rom. kath., 68 éves, tüdővész, Sziget-utca 8. sz. — 199. Poór Anna, rom. kath., 19 napos, tüdőlob, Malom-utca 6. sz. — 200. Hindelang Katica, okl. tanító, rom. kath., 32 éves, hajadon, tüdővész, Széchenyi-utca 15. sz. — 201. Özv. Pöltz Istvánné, szül.: Farkas Erzsébet, háztartásbeli, rom. kath., 73 éves, végegyengülés, Zámoly-utca 16. sz. — 202. Rehorska Vinczéné, szül.: Kotzig Alojzia, háztartásbeli, rom. kath., 84 éves, végegyengülés, Haltér 3. sz. — 203. Özv. Sérts Ignác, szül.: Takács Erzsébet, napszámosnő, rom. kath., 70 éves, szívhüdes, Szt.-György kórház. — 204. Rostási Szabó János, rom. kath., 14 napos, állgöres, Sütő-utca 15. sz. — 205. Vöröscsáky János és Kostyelik Czeccilia halva született leánygyermek, Haltér 11. sz. — 206. Özv. Gyurtsik Mártonné, szül.: Rieder Johanna, háztalajadon, rom. kath., 39 éves, tüdővész, Palotai-utca 38. sz.

III. Házasságkötés: 2 volt.

IV. Kihirdetés.

Filó Ferencz, földm. napsz. és Kósa Erzsébet, Székesfejérvár. — Haicsik Ferencz csikós és Káráz Ilona, Szabad-Battyán. (Fejérmegye.)

Nyitlter.*

A mélyen tisztelt nagyközönség szives tudomására hozom, hogy fényképeszeti műtermemet, mely eddig **Bartos M.** néven volt ismeretes, ezentul saját nevemen fogom tovább vezetni.

Azon tíz év alatt, melyet mint a műterem tu ajdonosa és vezetője a nagyérdemű közönség szolgálatában eltöltöttem, alkalmam volt a n. é. közönség szives pártfogását élvezni.

Igyekeznai fogok szolid munkával, pontos kiszolgálással és jutányos árrakkal bizalmát továbbra is kiérdemelni.

Sz.-Fejérvár, 1901. március hó.

Mély tisztelettel

Alpár Henrik
fényképező.

Műterme: A színház közelében, az árvaházzal szemben.

* E rovataban közlötékért nem vállal felelősséget a szerkesztőeg.

Elő magyar varrógép és kerékpár-gyár részvénytársaság. Budapest.

Ajánlják hazai gyártmányu **Adria**, **karikahajós Singer**, **Wheeler Wilson**, **Howe** stb.-féle saját készítményü

varrógépeiket és kerékpárait

a legjutányosabb árak mellett. — Nagy iaktár minden néven nevezendő varrógép és kerékpár alkatrészekben. — Ajánlják továbbá teljesen berendezett javító műhelyüket, hol mindennemű varrógép és kerékpár javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vezető képviselő: **Márkus Simon özvegye és fia** czégnél, Székesfejérvárott, Nádor- és Rózsá-utca sarkán a ciszterciák templomával szemben.

Gyűjtsünk BÉLYEGEKET!! HASZNÁLT

bármely országból való és bármely nemű, még ha egészen közönséges is. A czél: szegény gyermekeknek papokká való nevelése. Jutalmul emléktárgyakat adok, rózsafüzérek, sz. Antal prágai Jézus képeket. A küldeményeket és esetleges kérd.zúsködéseket méltóztassék **Bregenzbe Voralberg Bureau**, **Btlehem** intézni.

Többször kiténtve!

**Asztalos szakmába
vágó megrendelést
elfogad**

NAGY JÓZSEF
SZÉCHENYI-UTCZA 24. SZ.

Készen kapható: Nyaraló vagy gyermekszobába, esetleg előszobában alkalmazható fehér fényezett szekrények s 16 személyre ebődülő s egyéb bútorok.

Éremmel kitüntetve!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos
butorraktára
SZÉKESFEJÉRVÁROTT,
Kossuth-utca 11. szám.

Ajánlja saját készítményű asztalos és kárpitos butormunkákkal dúsan berendezett üzletét, hol mindennemű asztalos és kárpitos munkák gyorsan és pontosan elkészíttetnek,
jutányos áron.

Pályázati hirdetés.

Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatóságánál előléptetés folytán üresedésbe jött számfeljői állásra, mely 1400 korona törzsfizetés, 300 korona lakbér s nyugdíj igényével van összekötve, ezennel pályázat hirdetik.

Felnyitvatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt, különösen pedig életkorukat s minőségüket igazoló okmányaikkal ellátott kérvényeiket folyó évi április hó 15-ig bezárólag a tanácsi iktató hivatalba adják be.

A szóban forgó állás élethossziglani főispáni kinevezéssel fog betöltetni.

Székesfejérvár 1901. évi március hó 26-án.

Havranek József s. k.,
polgármester.

Allein echt Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
in Böhmen.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan hatása elmaradhatlan.
Világczikkek, kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb az egész világon hírneves és legkeresettebb háziszerek a

Thierry A.-féle balzsamok

felülmulhatlan minden mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségben. Külöleg
leghatásosabb **sebgyógyítószert.**

Valódi csakis a minden államban regisztrált zöldszínű **apóza védjeggyel** és zárrakkal belesajtoltt **Allein echt** címmel. Kimutatható évi gyártás 6 millió palack. — Postán küldve 12 kisiny vagy 6 kettős palack **4 korona.** — Egy próba palack próbatetsussal és a világ minden országában lévő raktárak jegyzékével együtt **1 korona 20 fillér.** — Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik.

Thierry A. centifolia kenőcse

(neve csodabalsam) eddig el nem ért összehúzó erővel és gyógyhatással! A műtéteket legtöbbször fölöslegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy már 14 éves gyógythatatlannak tartott csoncsú, sőt legújabbban egy 22 éves súlyos rákszerű bajt gyógyítottak meg! Hatása antyseptikus és gyors enyhülést, lehetővé és teljes gyógyulást hoz mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Puhítólag és elosztatólag hat és eltávolít biztosan bármennemű akármilyen mélyen behatolt idegen testet. **Egy tégely bérmentesen 1 kor. 80 fillér** csakis az összeg előleges beküldése mellett. Nagyobb megrendeléseknél olcsóbb.

Kimutatható évi gyártás 100.000 tégely. Mindkét szerrel egész leváltára áll betekintésre a világ minden országából beérkezett eredeti bizonyítványokon. — Kerüljük az utánaatokat és ügyeljünk a minden tégelyen beégetett czégre: **Apotheke zum Schutz engel des A. Thierry.** Ahol raktár nincs, ne hagyjuk magunkat hamisítványok vagy állítólag hasonló értékű készítmények vételére rábeszélni, hanem, **réndeljük közvetlen és czimezzük azt:**

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK IN PREGRADA bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az oszt. os. és kir. áll. hivatalnokok szöv. szállítója. Contractor of the War-Office and the Admiralty London.

Kapható: Török József gyógyszerárában Budapesten, Király-utca 12.

Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban

(Szent-István-tér I. szám)
jutányos áron.

SZÁMMER IMRE

KÖNYVNYOMDÁJA SZÉKESFEJÉRVÁR.

ELVÁLLAL MINDENMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK
KÉSZÍTÉSÉT IZLÉSES KIÁLLI-
TÁSSAL, JUTÁNYOS ÁRON.

AJÁNLJA DÚSAN FELSZERELT
RAKTÁRÁT
IRODAI, FOGALMAZÓ, LEVÉL
ÉS CSOMAGOLÓ PAPIROKBAN.

KÉSZLETBEN TART MINDEN-
NEMŰ NYOMTATVÁNYT ÜGY-
VÉDEK, SZOLGABÍRÓSÁGOK,
KÖZSÉGEK, EGYHÁZAK STB.
RÉSZÉRE.

BASTYA-UTCZA 9. SZ.
TELEFON 99.

Nyomatott Számmér Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejérvárott.

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntetve:

Szeged 1876. — Székesfejérvár 1879. — Dees 1879. Budapest 1885. és 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és
zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda

József főherczeg és K. otlid főherczegasszony
ő császári és királyi fenségeinek udvari szállítója
BUDAPEST, Váci-utca 15-ik szám.
Alapított 1863-ik évben.

Elismert, megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat
a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

pluviale, dalmatika és ornátusokat.

Egyházi és társulati lobogókat.

Tűzoltó, iskolagyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti
és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciboriumokat és kelyheket.
Fali- és oltár-gyertyatartókat és oltárlámpákat.

Monstranciákat, stáció-képeket,

oltárokat, úrkoporsókat stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia,
oltárlámpák és oltár-gyertyatartók megezüstözését vagy me-
aranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyem-hímzésekben, valamint
hímzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést

kívánatra bérmentve küldök.

Műhímezés.